

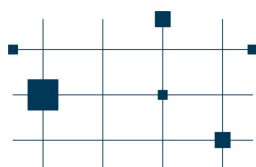
IMPLEMENTACIJA ZAKONA O DOLGOTRAJNI OSKRBI V OBČINAH

2. ZVEZEK - ZA LAŽJE RAZUMEVANJE

JULIJ 2025

Inštitut Antona Trstenjaka
za gerontologijo in
medgeneracijsko sožitje

Slovenska mreža
starosti prijaznih
mest in občin

DOLGOTRAJNA OSKRBA

PRVI IN DRUGI KORAK IMPLEMENTACIJE ZAKONA TER NOVOSTI

Na Inštitutu Antona Trstenjaka se trudimo, da bi vsem, ki oskrbujete ali potrebujete oskrbo, na enostaven način pomagali razumeti, kaj za vas pomeni nov Zakon o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk-1), katere pravice lahko že uveljavljate in kako to storite.

Zakon o dolgotrajni oskrbi je bil sprejet julija 2023, uveljavlja pa se postopoma:

- 1. januarja 2024 je v veljavo stopila pravica do oskrbovalca družinskega člana (ostale pravice se še niso začele izvajati),
- **1. julija 2025 v veljavo vstopajo pravice do dolgotrajne oskrbe na domu, e-oskrbe ter storitev za krepitev in ohranjanje samostojnosti,**
- 1. decembra 2025 pa bo v veljavo stopila še pravica do dolgotrajne oskrbe v instituciji (npr. v domu starejših občanov) in pravica do denarnega prejema.

Še pred uveljavitvijo vseh pravic sprejetega Zakona, pa so poslanke in poslanci Državnega zbora RS, 12. 6. 2025 sprejeli Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk-1B) - tako imenovano novelo Zakona o dolgotrajni oskrbi. S tem so bili v prvotni zakon vključeni dodatni ukrepi, ki temeljijo na dosedanjih izkušnjah z izvajanjem zakona.

PA POGLEJMO KAJ NAM PRINAŠA ZAKON O DOLGOTRAJNI OSKRBI IN KAJ NOVELA ZAKONA

Zakon o dolgotrajni oskrbi:

Namen zakonov o dolgotrajni oskrbi po Evropi in pri nas je postaviti v središče posameznika, ki dalj časa (dolgotrajno) potrebuje oskrbo. Zakon naj bi v čim večji meri sledil potrebam človeka, ki potrebuje oskrbo, in njegovim možnostim. Glede na to, da si večina ljudi, tudi ko opeša in zboli, želi živeti doma, zakon krepi mrežo storitev v skupnosti – to je v lokalnem okolju oz. občini, kjer nekdo živi. Hkrati pa kot eno od možnosti ljudem omogoča tudi institucionalno varstvo (npr. možnost izbire oskrbe v domovih starejših občanov). Novi zakon v Sloveniji potrebujemo za pravično porazdeljen in integriran razvoj oskrbe ali z drugimi besedami, da se bodo na podlagi zakonodaje in s tem povezanih finančnih virov lahko razvile različne oblike in možnosti oskrbe, ki bodo zakonsko in tudi sicer čim bolj povezane na enem mestu.

Kaj prinaša ZDOsk-1 v primerjavi z dosedanja zakonodaja?

- sistemsko financiranje dolgotrajne oskrbe,
- razpršeno področje urejeno pod enim resorjem,
- enotne vstopne točke,
- krepitev oskrbe na domu,
- posameznik je v središču odločanja,
- odločanje na podlagi enotnega ocenjevanja.

V Sloveniji za tiste, ki potrebujejo oskrbo, poleg Zakona o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk-1), ostajajo veljavni tudi nekateri drugi predpisi, nekateri predpisi pa bodo po novem nehali veljati in postali del ZDOsk-1.

Razlog za to je, da pred sprejemom ZDOsk-1 v Sloveniji nismo imeli enotne definicije dolgotrajne oskrbe, prav tako pa področje ni bilo sistemsko urejeno. Dolgotrajna oskrba je bila urejena v okviru različnih zakonov oz. se je izvajala preko ločenih sistemov socialne varnosti.

Kot je razvidno iz spodnje slike so družinski pomočniki po novem zakonu postali oskrbovalci družinskega člana. **Dodatek za pomoč in postrežbo ostaja v taki obliki le do vključno 30.11.2025**, kar pomeni, da je možno oddati zahtevek le do tega datuma (razen za tiste, ki bodo uveljavljali pravico zaradi slepote in slabovidnosti - zanje bo možno zaprositi za dodatek tudi po tem datumu). Do 30.11.2025 lahko oddate tudi zahtevek za priznanje višjega obsega dodatka za pomoč in postrežbo. Od 1.12.2025 dalje boste vsi, ki prejemate dodatek za pomoč in postrežbo, dodatek obdržali, razen če se odločite za in vam priznajo pravico do dolgotrajne oskrbe. Pravica do osebne asistencije ostaja, vendar je prav tako ni možno koristiti hkrati z Zakonom o dolgotrajni oskrbi.

ZAKON O DOLGOTRAJNI OSKRBI IN POVEZAVA Z NEKATERIMI PRAVICAMI, KI SO OPREDELJENE V DRUGI ZAKONODAJI:

Pravica do družinskega pomočnika iz Zakona o socialnem varstvu

- po ZDOsk-1 se Družinski pomočnik (iz ZSV) prevede v Oskrbovalca družinskega člana (ZDOsk-1); prevedbe so bile večinoma opravljene v letu 2024.

Dodatek za pomoč in postrežbo iz Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2)

- vlogo je možno oddati le še do 30.11.2025 (razen za uveljavljanje pravice zaradi slepote ali slabovidnosti),
- posameznik uveljavi pravice iz DO (iz ZDOsk-1): dodatek za pomoč in postrežbo preneha (glej pogosta vprašanja in odgovore),
- posameznik ne dosega pragu za DO: dodatek za pomoč in postrežbo ostane (po ZPIZ-2).

Pravica do osebne asistencije iz Zakona o osebni asistenci (ZOA)

- posameznik uveljavi pravice iz DO (iz ZDOsk-1): ne more uveljavljati tudi pravic iz ZOA in obratno, če posameznik uveljavi pravice iz ZOA: ne more uveljavljati tudi pravic iz ZDOsk-1.

Pogoji za pridobitev pravic po Zakonu o dolgotrajni oskrbi ali kdo lahko uveljavlja pravice znotraj dolgotrajne oskrbe?

V skladu z 11. členom ZDOsk-1 so do dolgotrajne oskrbe upravičeni vsi, ki:

- so obvezno zavarovani za dolgotrajno oskrbo - *to so avtomatsko vsi, ki imajo obvezno zdravstveno zavarovanje in so starejši od 18 let,*
- stalno ali začasno bivajo v Republiki Sloveniji,
- se na podlagi ocene upravičenosti iz 36. člena tega zakona uvrstijo v kategorijo dolgotrajne oskrbe - *to so vsi, ki se na podlagi ocene ali izvida uvrstijo v eno od petih kategorij dolgotrajne oskrbe.*

Torej, če človek, ki potrebuje oskrbo, nima zavarovanja (v dvomu preverite na ZZZS) ali nima stalnega ali začasnega bivanja v RS, mu možnosti, ki jih bomo opisovali, ne pripadajo. Prav tako mora biti za to, da lahko koristi opisane možnosti, uvrščen v eno izmed petih kategorij potrebe po oskrbi. Potek ocenjevanja je na kratko opisan v nadaljevanju.

Kategorije in možnosti dolgotrajne oskrbe, med katerimi lahko posameznik izbere

Ko svetovalec za dolgotrajno oskrbo na vstopni točki (za vloge oddane do vključno 30. aprila 2025 pa je to storila invalidska komisija na ZPIZ) poda oceno potreb po dolgotrajni oskrbi in posledično z odločbo uvrsti posameznika v eno od 5 kategorij (12. člen ZDOsk-1), si človek, ki potrebuje oskrbo, lahko znotraj kategorije v katero je bil uvrščen, izbere eno izmed možnosti v tej kategoriji.

Tako bodo na primer tisti, ki bodo uvrščeni v 1., 2. ali 3. kategorijo, lahko izbirali med dolgotrajno oskrbo na domu, kritjem dela stroškov bivanja v domu starejših občanov (v instituciji), dnevno oskrbo ali denarnim prejemkom. Pravice načeloma niso združljive, kar pomeni, da človek ne bo mogel hkrati prejemati na primer oskrbe na domu in denarnega prejemka.

ŠTEVILO UR STORITEV V OKVIRU PRAVIC (10. ČLEN ZDOSK-1)

DOLGOTRAJNA OSKRBA	1. kategorija	2. kategorija	3. kategorija	4. kategorija	5. kategorija
na domu	20 ur mesečno	40 ur mesečno	60 ur mesečno	80 ur mesečno	110 ur mesečno
v instituciji	20 ur mesečno	40 ur mesečno	60 ur mesečno	80 ur mesečno	110 ur mesečno
dnevna	7 ur mesečno	14 ur mesečno	21 ur mesečno	27 ur mesečno	37 ur mesečno
denarni prejemek	89 EUR mesečno	179 EUR mesečno	268 EUR mesečno	357 EUR mesečno	491 EUR mesečno
oskrbovalec družinskega člana	/	/	/	1,2 kratnik minimalne plače za enega uporabnika	1,2 kratnik minimalne plače za enega uporabnika
oskrbovalec dveh družinskih članov	/	/	/	1,8 kratnik minimalne plače za dva uporabnika	1,8 kratnik minimalne plače za dva uporabnika

Kot že omenjeno, se je v Sloveniji do 1. julija 2025 od vseh pravic iz Zakona o dolgotrajni oskrbi izvajala le možnost oskrbovalca družinskega člana. To pravico lahko uveljavljajo ljudje, uvrščeni v 4. in 5. kategorijo, torej tisti, ki potrebujejo visoko stopnjo oskrbe in so kot obliko pomoči izbrali oskrbo s strani družinskega člana. Ocenjevanje se je tako do 1. junija letos izvajalo le za te ljudi.

Posamezne ostale možnosti in s tem povezane kategorije znotraj zakona o dolgotrajni oskrbi pa se uveljavljajo postopoma v letu 2025. V tem zvezku bomo predstavili pravice, ki stopijo v veljavo julija 2025, in sicer dolgotrajno oskrbo na domu, e-oskrbo ter storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti. Pravice, ki bodo v veljavo stopile decembra – dolgotrajna oskrba v instituciji in denarni prejemek – bomo obravnavali takrat, ko bodo dejansko začele veljati.

ODLOČITEV ZA DOLGOTRAJNO OSKRBO NA DOMU

Dolgotrajna oskrba na domu je oskrba, ki se izvaja na domu posameznika. Zajema storitve pomoči pri osnovnih dnevni opravilih (kot so hranjenje, osebna higiena, oblačenje ipd.) in podpornih dnevni opravilih (kot so gospodinjska opravila, nakup živil, priprava obrokov ipd.) ter storitve zdravstvene nege, vezane na osnovna dnevna opravila (npr. spremljanje krvnega tlaka, sladkorja itd.)

Koliko pomoči človeku pripada, je odvisno od tega, v katero kategorijo dolgotrajne oskrbe je uvrščen. Poleg tega lahko vsak, ki prejema oskrbo na domu, koristi tudi dodatni storitvi: e-oskrbo in storitve za ohranjanje in krepitev samostojnosti.

OBSEG IZVAJANJA STORITVE DOLGOTRAJNE OSKRBE NA DOMU

	1. kategorija	2. kategorija	3. kategorija	4. kategorija	5. kategorija
DOLGOTRAJNA OSKRBA NA DOMU	20 ur mesečno	40 ur mesečno	60 ur mesečno	80 ur mesečno	110 ur mesečno

POZOR:

Dolgotrajna oskrba na domu je nova oblika pomoči, ki jo odobri svetovalec za dolgotrajno oskrbo na vstopni točki po oceni potreb. Storitev je krita s strani Zakona o dolgotrajni oskrbi in je za upravičenega posameznika brezplačna.

Pomoč na domu po Zakonu o socialnem varstvu izvajajo občine prek javnih zavodov ali koncesionarjev. Namenjena je predvsem starejšim ljudem, ki potrebujejo pomoč pri osnovnih opravilih, gospodinjsko pomoč ali pomoč pri ohranjanju socialnih stikov. Storitev je plačljiva, a občina najmanj 50% (v praksi pa okoli 70%) stroškov subvencionira. Pomoč na domu bo ostala aktualna predvsem za posameznike, ki ne bodo dosegli praga dolgotrajne oskrbe.

Patronažna služba je del zdravstvenega sistema in jo izvajajo patronažne medicinske sestre. Nudi zdravstveno nego na domu (npr. oskrbo ran, injekcije) na napotilo zdravnika. Storitev je za uporabnika brezplačna, ker jo krije zdravstveno zavarovanje. Izvajanje dolgotrajne oskrbe nima vpliva na izvajanje patronažne službe.

ODLOČITEV ZA OSKRBOVALCA DRUŽINSKEGA ČLANA

Ali pride pravica do oskrbovalca družinskega člana v poštev za vas in kako jo pridobite?

Izbrati pravico do oskrbovalca družinskega člana pomeni, da človek, ki potrebuje oskrbo, meni da je zanj najboljše, da ga oskrbuje za to zaposlen in plačan družinski član (ki to seveda želi in se s tem strinja). S tem se odloči, da v tem času ne bo koristil drugih možnosti (npr. plačane oskrbe na domu, ne bo šel v dom starejših občanov ali prejel direktnega denarnega prejemka). Družinski član - oskrbovalec se lahko zaposli za 100% ali 50% (v tem primeru si oskrbo delita dva družinska člana, ki vsak oskrbuje 50%) in je v času svoje zaposlitve kot oskrbovalec družinskega člana deležen vseh pravic redne zaposlitve kot so npr. dopust, zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, teče mu delovna doba, v primeru bolniške je predvideno kritje. Za svoje delo je plačan 1,2-kratnik oz. 1,8-kratnik (če skrbi za dve osebi hkrati) minimalne plače, pripada pa mu tudi obvezno izobraževanje in svetovanje.

Za izbiro pravice do oskrbovalca družinskega člana mora biti izpolnjenih nekaj osnovnih pogojev - tako s strani človeka, ki želi koristiti to pravico, kot s strani njegovega družinskega oskrbovalca. Ocenjevanje zato poteka na dveh nivojih.

Človek, ki potrebuje oskrbo in si želi, da bi to oskrbo nudil plačan družinski član, mora najprej izpolnjevati pogoje za pridobitev pravic po Zakonu o dolgotrajni oskrbi (glej str. 3) in mora biti uvrščen v 4. ali 5. kategorijo.

*Po novem je lahko oskrbovalec družinskega člana tudi upokojenec (več na strani 11). Sicer pa si več o tem, kako pridobite pravico do oskrbovalca družinskega člana in kaj to pomeni, lahko preberete v **1. zvezku**, ki je dostopen na spletni strani Inštituta Antona Trstenjaka.*

E-OSKRBA

Gre za storitve na daljavo, ki uporabniku omogočajo varnost in samostojnost v domačem okolju s pomočjo pametnih naprav – na primer osebnih alarmov, senzorjev za dim ali plin, detektorjev padcev in GPS sledilcev. Te naprave so lahko povezane z asistenčnim centrom ali z mobilnim telefonom človeka, ki ga izbere uporabnik. V primeru težav sistem sam sproži alarm, pomoč pa je na voljo 24 ur na dan.

Storitev se lahko koristi skupaj z vsemi drugimi pravicami dolgotrajne oskrbe, razen če je oseba v celodnevni oskrbi v instituciji.

Država storitev sofinancira:

- 25 evrov mesečno za redno uporabo,
- 50 evrov enkratno za začetno namestitev opreme.

Posameznik, ki želi uporabljati e-oskrbo sklene pogodbo s ponudnikom e-oskrbe.

Do e-oskrbe so upravičeni vsi, ki imajo pravico do dolgotrajne oskrbe in pri katerih svetovalec oz. koordinator dolgotrajne oskrbe menita, da tovrstna podpora dosega pričakovani namen. Poleg tega so do e-oskrbe upravičeni tudi ljudje, stari 80 let ali več, če zdravnik, patronažna sestra ali center za socialno delo presodijo, da je ta pomoč potrebna. To pomeni, da ljudje starejši od 80 let za e-oskrbo lahko zaprosijo tudi, če ne potrebujejo še dolgotrajne oskrbe.

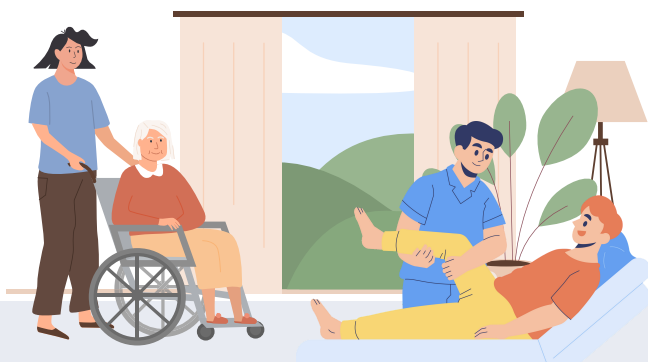

STORITVE ZA KREPITEV IN OHRANJANJE SAMOSTOJNOSTI

Storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti pomagajo ljudem, da čim dlje ostanejo aktivni in samostojni. Namenjene so predvsem preprečevanju poslabšanja zdravstvenega stanja.

Vključujejo svetovanje, psihosocialno podporo, pomoč pri prilagoditvi doma ter podporo ljudem z demenco. Izvajajo jih različni strokovnjaki, kot so socialni delavci, delovni terapevti, fizioterapevti, kineziologi in socialni gerontologi.

Obseg pomoči je določen glede na posameznikovo ocenjeno kategorijo. Storitve je mogoče kombinirati z drugimi oblikami dolgotrajne oskrbe.

OBSEG IZVAJANJA STORITVE ZA KREPITEV IN OHRANJANJE SAMOSTOJNOSTI

	1. kategorija	2. kategorija	3. kategorija	4. kategorija	5. kategorija
STORITEV ZA KREPITEV IN OHRANJANJE SAMOSTOJNOSTI	12 ur letno	24 ur letno	48 ur letno	30 ur letno	24 ur letno

Od 1. junija 2025 lahko na pristojni vstopni točki vložite splošno vlogo za uveljavljanje pravic do dolgotrajne oskrbe!

Splošna vloga za uveljavljanje pravic do dolgotrajne oskrbe je prvi korak v procesu odločanja o vaši upravičenosti do pravic v okviru dolgotrajne oskrbe. Oddaji vloge bo sledil obisk svetovalca za dolgotrajno oskrbo, ki bo ocenil upravičenost do oskrbe. V primeru upravičenosti do dolgotrajne oskrbe, vam bo nato CSD izdal odločbo.

Postopek za pridobitev pravic dolgotrajne oskrbe (DO)

1. Oddaja vloge na vstopno točko (pristojni Center za socialno delo)

- Vlogo vloži zavarovana oseba, njen pooblaščenec, skrbnik ali skrbnik za posebni primer ali po uradni dolžnosti, kadar tako določa ta zakon.
- Vstopna točka vlogo pogleda in ugotovi, ali je popolna in ali obstajajo splošni pogoji za pridobitev pravic do DO (glej str. 4).

2. Ocena upravičenosti na domu

- Se izda na podlagi ocene: 1. zmožnosti gibanja v okolju, kjer človek prebiva; 2. kognitivnih in komunikacijskih sposobnosti; 3. vedenja in duševnega zdravja; 4. sposobnosti samooskrbe v okolju, kjer človek prebiva; 5. sposobnosti spoprijemanja z boleznijo in z zdravljenjem bolezni povezanih zahtev in obremenitev; 6. poteka vsakdanjega življenja in socialnih stikov; 7. sposobnosti glede aktivnosti izven domačega okolja in 8. sposobnosti opravljanja gospodinjskih opravil v okolju, kjer človek prebiva.
- Svetovalec za DO izdela oceno upravičenosti na domu tistega, ki je zaprosil za DO (s pomočjo ocenjevalne lestvice). Oceno lahko posameznik potrdi ali se nanjo pritoži.
- Vstopna točka pripravi načrt priporočenih storitev DO.

3. Izdana odločba

- Izrek odločbe = zavarovani osebi se prizna pravice do DO.
- Upravičenec dokazilo o prenehanju primerljive pravice dostavi koordinatorski DO pri izbranem izvajalcu, s katerim namerava skleniti osebni načrt.

4. Izbor storitev DO

Trenutno na vstopnih točkah CSD sprejemajo naslednje vloge, do katerih lahko dostopate preko spletne strani Ministrstva za solidarno prihodnost ali s skeniranjem spodnjih črtnih kod:

VLOGA ZA OSKRBOVALCA
DRUŽINSKEGA ČLANA

VLOGA ZA
DOLGOTRAJNO OSKRBO

VLOGA ZA E-OSKRBO

POTRJENA NOVELA ZAKONA O DOLGOTRAJNI OSKRBI

Vlada RS je v juniju 2025 na seji potrdila predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dolgotrajni oskrbi, ki prinaša nekaj novosti:

- **Možnost vključitve upokojencev kot oskrbovalcev družinskih članov.** Po novem tudi upokojenci lahko postanejo oskrbovalci družinskih članov. V tem primeru prejmejo nadomestilo v višini 1,2 x minimalne plače, ali 1,8 x minimalne plače za skrb za dva družinska člana, poleg tega pa še 40 odstotkov svoje pokojnine.
- **Poenostavljen prehod iz obstoječih oblik pomoči.** Uporabnikom, ki že prejemajo pravice iz obstoječega sistema (npr. dodatek za pomoč in postrežbo), bo omogočen lažji prehod v sistem dolgotrajne oskrbe brez ponovnega ocenjevanja.
- **Neprekinjena oskrba ob prehodu v polnoletnost.** Mladostniki, ki prejemajo oskrbo do 18. leta, bodo avtomatsko vključeni v sistem dolgotrajne oskrbe, brez prekinitve storitev.
- **“Kapica” na višino oskrbnine,** kar pomeni, da noben uporabnik ne bo plačeval več od zajamčene pokojnine. Ta sprememba začne veljati 1. decembra 2025 in naj bi bistveno zmanjšala stroške za uporabnike domov za starejše.
- **Novela naslavlja tudi kadrovske izzive na področju dolgotrajne oskrbe.** Iz državnega proračuna bodo kriti vsi dvigi plač iz naslova plačne reforme, kot tudi delo upokojencev in študentov, ki bodo pomagali pri nadomeščanju kadrovskega primanjkljaja. Zavodom, ki izvajajo dolgotrajno oskrbo, je bilo priporočeno, naj izvedejo vse možne dvige plačnih razredov v okviru zakonodajnih možnosti. Ukrepi, povezani s kadri, ne bodo bremenili samih izvajalcev, prav tako pa se zvišanje plač zaposlenih ne bo preneslo na uporabnike v obliki višjih stroškov.
- **Nadaljevanje projekta E-oskrba na daljavo,** v katerega je bilo vključenih 5000 posameznikov, je bilo prav tako vključeno v novelo, kar pomeni, da bodo vsi dosedanja uporabniki storitev lahko nemoteno nadaljevali z uporabo tudi po izteku obstoječega projekta.

PLAČILO PRISPEVKA ZA DOLGOTRAJNO OSKRBO

S 1. julijem 2025 bo začel veljati nov **obvezni prispevek za dolgotrajno oskrbo**. Prispevek je namenjen vzpostavitvi sistema, ki bo omogočal pomoč vsem tistim, ki zaradi starosti, bolezni ali invalidnosti potrebujejo podporo pri vsakodnevnih opravilih – doma ali v ustanovi.

Kaj to pomeni v praksi?

Od 1. 7. 2025 bomo vsi, ki prejemamo plačo ali pokojnino, prispevali del za dolgotrajno oskrbo. Prispevek bo znašal:

- 1 % od bruto plače – za delavce,
- 1 % bruto plače – za delodajalce,
- 2 % od bruto plače – za samozaposlene in kmete,
- 1 % od neto pokojnine – za upokojence.

Prispevka **ne bo potrebno plačevati** za zavarovane osebe, ki so v obveznem zdravstvenem zavarovanju in posledično v obveznem zavarovanju za dolgotrajno oskrbo zavarovane kot družinski član:

- otroci (zavarovančevi otroci in otroci, ki so z odločbo nameščeni v družino z namenom posvojitve),
- pastorki, ki jih zavarovanec preživlja,
- vnuki, bratje, sestre in drugi otroci brez staršev, ki jih je zavarovanec vzel k sebi in jih preživlja, če jih zakon, ki ureja obvezno zdravstveno zavarovanje, določa za otroke.

Prispevek se bo samodejno odtegnil od plače, pokojnine ali pa ga bodo samozaposleni plačali skupaj z ostalimi prispevki preko FURS-a.

POGOSTA VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Moja mama prejema dodatek za pomoč in postrežbo. Ali bo dodatek še prejemala, tudi če izbere eno od možnosti v okviru dolgotrajne oskrbe?

Vaša mama bo še naprej prejemala dodatek za pomoč in postrežbo, dokler ne začne uporabljati pravic iz novega sistema dolgotrajne oskrbe. Ko bo prejela novo pravico (na primer dolgotrajno oskrbo domu ali drugo storitev DO), pa ji dodatek za pomoč in postrežbo ne bo več pripadal, saj se ti dve pravici štejeta kot primerljivi in se ne moreta koristiti hkrati. Dodatek se ukine šele takrat, ko začne oseba dejansko koristiti novo pravico iz sistema dolgotrajne oskrbe.

Kaj se bo zgodilo z mojim dodatkom za pomoč in postrežbo po 1.12.2025? In do kdaj najkasneje lahko oddam vlogo?

Dodatek za pomoč in postrežbo, ki so vam ga odobrili pred 30.11.2025, ostaja in ga boste v enakem znesku prejemali tudi po 1.12.2025. A če se vam zdravstveno stanje poslabša, po tem datumu ne morete več oddati vloge za višji obseg dodatka - v tem primeru namreč vložite zahtevo za priznanje pravic do dolgotrajne oskrbe. Prav tako po 1.12.2025 ne bo več možno vložiti novih vlog, bodo pa na ZPIS tudi po tem roku obdelovali vloge, ki jih bodo prejeli do vključno 30.11.2025.

Rada bi izpolnila vlogo za dolgotrajno oskrbo na domu, ki se bo začela izvajati meseca julija. Kdaj lahko oddam vlogo?

Vlogo za dolgotrajno oskrbo na domu lahko oddate od 1. junija 2025 naprej. Vlogo lahko oddate na tri načine:

1. Osebno – na eni izmed vstopnih točk pri pristojnem centru za socialno delo (CSD).
2. Po pošti – pošljete na naslov pristojnega CSD.
3. Prek spleta – oddate elektronsko.

Iščite obrazec z imenom:

"Vloga za uveljavljanje pravic do dolgotrajne oskrbe."

POGOSTA VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Ali lahko izberem izvajalca oskrbe na domu ali mi ga določi sistem?

To je odvisno od tega, kako ima vaša občina organizirano oskrbo.

- Če ima občina samo enega izvajalca, boste storitev prejeli pri tem izvajalcu.
- Če pa ima občina več izvajalcev, boste lahko sami izbrali, kdo vam bo oskrbo na domu nudil.

Izvajalec je lahko npr. zavod za oskrbo na domu, dom za starejše, zdravstveni dom ali nov občinski zavod.

Ko boste prejeli odločbo o pravici do dolgotrajne oskrbe, vam bo pri izbiri izvajalca pomagal koordinator dolgotrajne oskrbe.

Kako naj vem, katere storitve moj svojec sploh potrebuje?

Ni vam treba samim odločiti, katere storitve bi vaš svojec potreboval – pri tem vam bo pomagal strokovnjak.

Ko boste oddali vlogo za dolgotrajno oskrbo, bo vašega svojca na domu obiskal svetovalec iz vstopne točke. Svetovalec se bo:

- pogovoril z vašim svojcem in z vami,
- ugotovil, koliko pomoči potrebuje pri vsakdanjih opravilih (npr. gibanje, osebna higiena, kuhanje, opravki zunaj doma),
- ocenil tudi zdravstvene potrebe in komunikacijske sposobnosti.

Na podlagi te ocene bo svetovalec določil, ali je vaš svojec upravičen do pomoči, in ga razvrstil v eno od petih kategorij, glede na to, koliko pomoči potrebuje. Nato prejmete odločbo in predlog storitev, ki bi bile zanj primerne. S tem se nato obrnete na koordinatorja dolgotrajne oskrbe, ki vam pomaga izbrati in se dogovoriti, katere storitve boste dejansko koristili.

POGOSTA VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Ali so storitve dolgotrajne oskrbe na domu brezplačne?

Da, storitev dolgotrajne oskrbe na domu je za upravičence brezplačna – vsaj do konca leta 2027.

Po 1. januarju 2028 pa je možno, da bo treba delno doplačati, in sicer 10 % ali 20 % vrednosti storitve, a to bo določeno kasneje.

Ali lahko oskrbujem družinskega člana, tudi če se ne zaposlim? Kaj mi v tem primeru pripada?

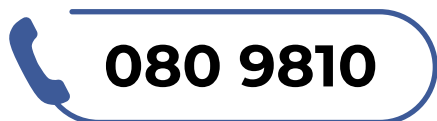
Oskrba družinskega člana, prijatelja ali drugega bližnjega, ki potrebuje pomoč, je človeška naloga, ki presega okvirje zakonodaje. Antropološko smo si ljudje ljudje, od kar smo začeli zavestno skrbeti za svoje bolne in šibke, in brez tega človeštvo ne more obstati. Tako da je oskrba do mere, ki jo zmoremo, naloga nas vseh.

Če pogledamo nov zakon, pa je pravica do zaposlenega oskrbovalca družinskega člana le ena od možnosti dolgotrajne oskrbe in ne pride v poštev za vsakogar. Odvisna je namreč od odločitve tako tistega, ki potrebuje oskrbo, kot od tistega, ki oskrbuje, na izbiro te možnosti pa vplivajo tudi odločitve v družini, službi, ki jih družinski člani opravljajo itd. Prav tako se na Inštitutu zavedamo, da bo neformalna oskrba še naprej potrebna tudi v vseh drugih kategorijah oskrbe in bo vzporedno potekala z oskrbo na domu ter denarnim prejemkom v 4. in 5. kategoriji. Po sedanji zakonodaji ni predvidena nikakršna podpora za ta večinski del neformalnih oskrbovalcev. Vendar na Inštitutu vemo, da gre za težko delo, brez katerega sistem ne more biti vzdržan, zato si prizadevamo, da se Zakon – po zgledu drugih uspešnih evropskih Zakonov o dolgotrajni oskrbi – izboljša tako, da bo sistemsko omogočal podporo in izobraževanje vsem vam, ki oskrbujete ali še boste oskrbovali brez plačila.

KLICNI CENTER 114

Za ažurne, verodostojne in celovite informacije o dolgotrajni oskrbi lahko do 30. junija 2025 pokličete na brezplačno telefonsko številko **080 9810 (Kontaktni center za dolgotrajno oskrbo na Ministrstvu za solidarno prihodnost)**, od 1. julija 2025 dalje pa bo na vprašanja s področja dolgotrajne oskrbe odgovarjal le še **klicni center 114**.

Do 30. junija 2025

Za vprašanja o dolgotrajni oskrbi lahko pokličete brezplačno številko 080 9810.

Od 1. julija 2025 dalje

Vprašanja s področja dolgotrajne oskrbe bo prevzel državni klicni center na številki 114.

Klicni center 114 je Vlada RS vzpostavila kmalu po poplavih avgusta 2023 za hiter in učinkovit odziv na stisko prebivalcev. Na strani klicnega centra so zapisali: "Zaradi pozitivnih odzivov in velikega zaupanja javnosti je številka 114 postala nepogrešljiv vir informacij tudi pri drugih pomembnih družbenih vprašanjih."

Trenutna ključna področja našega svetovanja so:

- dolgotrajna oskrba,
- pokojninska reforma,
- obnova po poplavih 2023."

KJE ŠE LAHKO NAJDEM VEČ INFORMACIJ O DOLGOTRAJNI OSKRBI, STORITVAH, POSTOPKIH IN VLOGAH?

- **Vstopne točke za dolgotrajno oskrbo** na 16 območnih centrih za socialno delo (seznam na zadnjih straneh zvezka)
- **Spletna stran Ministrstva za solidarno prihodnost**
<https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/dolgotrajna-oskrba/pravice-in-storitve/>
- **Kontaktni center za dolgotrajno oskrbo** na brezplačni telefonski številki: 080 9810 (do 30. junija 2025)
- **Klicni center za osnovne informacije o dolgotrajni oskrbi** na brezplačni telefonski številki 114 (od 1. julija 2025)

**SLOVENSKO ZDRUŽENJE
NEFORMALNIH OSKRBOVALCEV**

Če oskrbujete ali vas te teme zanimajo, vas vabimo, da se brezplačno in brez obveznosti pridružite Slovenskemu združenju neformalnih oskrbovalcev pod okriljem Inštituta Antona Trstenjaka, ki je pripravil to informativno gradivo. Za članstvo pišite na info@iat.si.

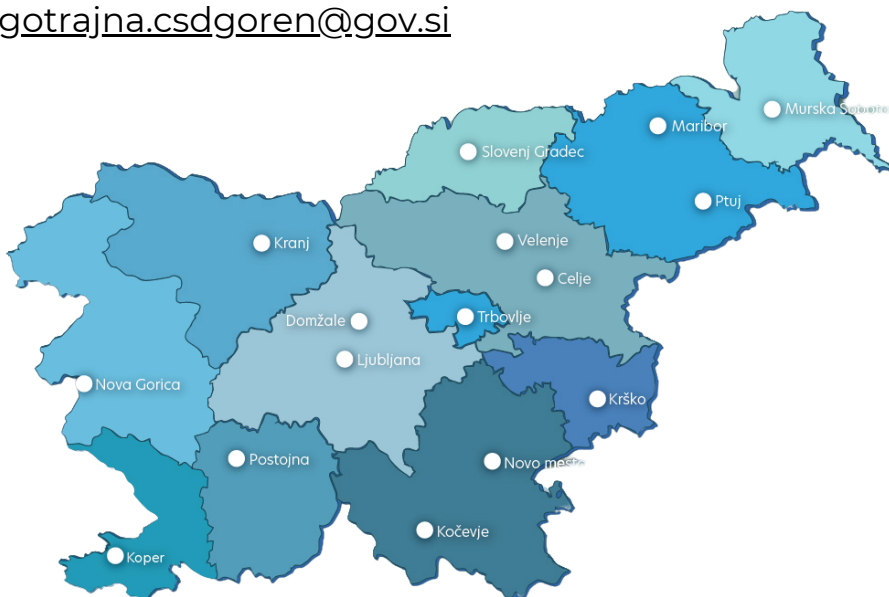

VSTOPNE TOČKE ZA DOLGOTRAJNO OSKRBO

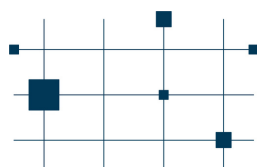
- S 1. januarjem 2024 je v Sloveniji zaživel **16 vstopnih točk za dolgotrajno oskrbo**, ki so vzpostavljene kot osrednja regijska središča na posameznih centrih za socialno delo (CSD).
- Glavni nameni vstopnih točk so:
 - informiranje glede pravic do dolgotrajne oskrbe;
 - vzpostavitev prvega stika z upravičenci in svojci ter skupaj z njimi načrtovati naslednje korake;
 - vodenje celotnega postopka ugotavljanja, ali ste upravičeni do pravic do dolgotrajne oskrbe;
 - pomoč pri pripravi načrta storitev;
 - svetovanje pri odločanju o željenem tipu storitve;
 - sodelovanje s koordinatorjem dolgotrajne oskrbe, z izvajalci storitev in drugimi akterji.

CENTER ZA SOCIALNO DELO GORENJSKA:

- Naslov: Koroška cesta 21, 4000 Kranj
- Kontaktna oseba: Maja Svetina, 04 620 48 01, dolgotrajna.csdgoren@gov.si
- Vloge za dolgotrajno oskrbo se oddajajo na e-kontakt: dolgotrajna.csdgoren@gov.si

Vir fotografije: Vlada Republike Slovenije

Slovenska mreža
starosti prijaznih
mest in občin